

Verlag 'Wat ouders verwachten van Passend Onderwijs' - Leek

Thema: Oudercongres passend onderwijs

Organisatie: Onderwijswerkgroep Noord

Datum: 30 november 2013

Locatie: Leek

Gespreksleiders: Divers

Aantal deelnemers: 70

Verlaglegging: Kayleigh van Mal, Maaike Zijderveld, duo decimo – op grond van de workshops 1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 14 en 16

Contactgegevens: oudersenpassendonderwijs2013@gmail.com

Vraag	Verwachtingen die genoemd en besproken zijn	Argumenten/Motivatie/Suggestie	Opmerkingen/ Gerelateerde punten	Waargenomen individueel of collectief ouderbelang
1 Wat verwachten de ouders van het karakter van het samenwerkingsverband?	<i>Prestatiegericht</i> Scholen zijn nu prestatiegericht omdat de regels door de inspectie worden aangescherpt, waardoor het kind niet als mens wordt behandeld.			individueel/ collectief
	<i>Geen gelijke behandeling</i> Een school moet ervoor zorgen dat rechtvaardigheid belangrijk is – wat voor het ene kind nodig is, is dit voor het andere kind niet – het is onrechtvaardig als je uit gelijkheid handelt.			collectief
	<i>Uniformering of concurrentie?</i> Maatwerk, middelen, omdenken. Het werkt veel meer als een optelsom van ondersteuningsprofielen. De verwachting is of uniformering of concurrentie.			collectief
	<i>Kunnen ouders een speerpunt aanreiken?</i> Ouders vragen zich af of zij ook een speerpunt			collectief

	kunnen aanreiken. Onduidelijk is wat zij kunnen doen als hun kind niet geplaatst wordt op de school van keuze omdat de school vol is.			
	<i>Inspelen op de maat van het kind</i> Alle plannen zijn er erg op gericht om het kind passend te maken binnen het systeem. Verwachting is dat het systeem veel flexibeler gaat inspelen op de maat van het kind.	Nog weinig kennis over de nieuwe wetgeving, vrees voor het nieuwe.		collectief
	<i>Plaats van het speciaal onderwijs</i> Verschillen kunnen steeds meer vervagen of vergroten: alleen de nog moeilijkere kinderen komen nog op het vso terug.	Onduidelijk is hoe het geld verdeeld wordt.		collectief
	<i>Passend voortgezet onderwijs</i> Ouders verwachten dat de passende aanpak ook wordt toegepast in het regulier voortgezet onderwijs.			collectief
	<i>Aandacht voor het kind</i> Van belang is dat de leerlingen gekend worden en zich gezien weten. Aandacht voor het kind is belangrijk.			collectief
	<i>Meer maatwerk</i> Ouders verwachten meer maatwerk: 90% in een systeem en 10% passend maken voor het systeem.	Er is een verschillende leerlingpopulatie met verschillende behoeften.		collectief
Samenvatting verwachtingen	Kinderen zijn niet gelijk en worden dus niet gelijk behandeld. Meer maatwerk in de ondersteuning van de leerlingen. Onduidelijkheid of passend onderwijs leidt tot vergroten of vervagen van verschillen tussen scholen: meer uniformering of meer concurrentie. De passende aanpak geldt niet alleen voor het basisonderwijs maar ook voor het voortgezet onderwijs. Van belang is dat de leerlingen gekend worden en zich gezien weten.			
2 Wat is het gewenste niveau van basisondersteuning?	<i>Grotere noodzaak om het goed te doen</i> De noodzaak om het wel goed te doen wordt wel hoger – scholen die het nu goed doen			collectief

	blijven het doen, die moet je koesteren.			
	<i>Flexibele diploma's</i> Diploma's voor verschillende niveaus, gekoppeld aan persoonlijke kennis en vaardigheden.			collectief
	<i>Geen reflex om te verwijzen</i> De reflex van verwijzen moet eruit: vaststellen wat een leerling nodig heeft om zijn/haar talenten optimaal te gebruiken - wat heb je al op school en welke deskundigheid kun je invliegen vanuit het schoolbestuur. En dan kijken of de leerling op school kan blijven.			individueel/ collectief
	<i>Kinderen worden geen uitzondering</i> Zorg dat de kinderen geen uitzondering worden doordat ze zoveel extra moeten doen - dan kan het speciaal onderwijs een zegen zijn.			individueel
Samenvatting verwachtingen	Er komen diploma's voor verschillende niveaus, gekoppeld aan kennis en vaardigheden. Meer leerlingen kunnen op een reguliere school blijven. Leerlingen met een extra zorgbehoefte moeten geen uitzonderingspositie krijgen.			
3 Wat verwachten ouders ten aanzien van overleg?	<i>Meer communicatie binnen de school</i> Ouders verwachten dat binnen de school meer gecommuniceerd wordt, dat er oplossing gezocht wordt en niet in problemen gedacht.	Waar een wil is, is een weg: het is tijd om een mindswitch te maken en aan de kinderen te denken. Leerkrachten en ouders moeten zich bewust worden van stappen die ondernomen kunnen worden.		collectief
	<i>Samenwerking ouders-leerkracht</i> Samen met de leerkrachten bekijken wat de (onderwijs)behoefte zijn van het kind. Vanaf het begin als ouder met kind en leerkracht om de tafel: welke doelen willen wij gaan bereiken en wat zijn de verwachtingen? Hoe houden wij contact?	De communicatie wordt gemist. Ouders willen begrepen worden en willen betrokkenheid. Veel ouders denken dat ze lastige ouders zijn. Bespreekbaar maken van zorgen (kritisch, realistisch zijn) is moeilijk.		individueel/ collectief

	<p><i>Geen verandering</i> Voor de basishouding op school verandert er niets in de samenwerking tussen ouder en school. Het gaat niet opeens heel anders op 1 augustus.</p>			collectief
	<p><i>Participatiebijeenkomsten</i> Het is van belang om als ouder goed te kunnen vertellen wat nodig is. Participatiebijeenkomsten met ouders: wie doet wat?</p>	<p>Gebruiksaanwijzing om als leerkracht goed met het kind te communiceren: communicatie, vertrouwen, aandacht. Je moet het erover hebben met elkaar ouders in de school en de school met de ouders – dat moet de basis zijn.</p>		individueel/ collectief
Samenvatting verwachtingen	<p>Er wordt meer gecommuniceerd binnen de school. Er wordt resultaatgericht in oplossingen en niet in problemen gedacht en gehandeld. Vanaf het begin samenwerking tussen ouders en leerkrachten; ouders willen begrepen worden en willen betrokkenheid.</p>			
4 Welke procedures en criteria gelden voor de toewijzing van de ondersteuning?	<p><i>Zorgen om inspraak ouders</i> Ouders maken zich zorgen: wat als een kind een andere plek nodig heeft, waar de ouder zelf niet achter staat (bijvoorbeeld vanwege de locatie).</p>	<p>Ouders verwachten dat de aanmelding altijd wordt gehonoreerd. Bij afwijzing is het mooi dat er zorgplicht is maar dat wil niet zeggen dat mijn kind op de school van mijn keuze terecht komt.</p>		individueel
	<p><i>Hoe zorg je dat de school je kind ziet en de juiste zorg biedt?</i> Voor ouders is de vraag: hoe zorg jij ervoor dat de school jouw kind ziet, zonder diagnose, hoe brengen ze dat op een respectvolle manier in kaart. Uitgaan van wat het kind nodig heeft – bedacht door leerkracht en door ouders: vanuit de behoefte van het kind.</p>	<p>Zonder rugzak hebben ouders minder inspraak. Hoe gaat het bepaald worden en hoe zorg je dat het kind bepaalde zorg krijgt – als ouders kun je aangeven waar ze wel of niet op letten: erkenning van de ouder: wordt je er als ouder voor verantwoordelijk? Hoe neem je elkaar serieus?</p>		individueel/ collectief

	<p><i>Minder etiketten</i> De ouders hopen dat minder vaak geëtiketteerd wordt, maar moeten dit eerst zien gebeuren.</p>			individueel
	<p><i>Ontwikkelingsperspectief</i> Uitgangspunt ligt bij ouders, wat hebben die te vertellen over het kind? Het ontwikkelingsperspectief is positiever dan het handelingsplan. Beide partijen (of ouder/leerkracht/kind) hebben een inspanningsverplichting. Het gaat om samenwerking.</p>	<p>In het ontwikkelingsperspectief wordt de gebruiksaanwijzing van de kinderen ook meegenomen. Er gekeken naar de mogelijkheden van het kind: meenemen wie hij als mens is, vanuit positieve insteek kijken.</p>	<p>Hoe zit het met de privacy van het kind? Al die plannen gaan overal naar toe. Wie is de eigenaar van het dossier en kan het gewist worden als het niet meer actueel is?</p>	individueel/ collectief
	<p><i>Procedure ontwikkelingsperspectief</i> Wie vraagt het ontwikkelingsperspectief aan en hoe leveren de ouders input? Niet de ouders maar scholen vragen ondersteuning aan. Dit gaat wel in overleg. Ouders verwachten vaker dat ze er pas aan het eind bij betrokken worden.</p>		<p>Wat gebeurt er als ouders het er niet mee eens zijn?</p>	individueel/ collectief
	<p><i>Dicht bij school</i> Een ondersteuningsprofiel kan geen statisch document zijn. Ouders verwachten meer mogelijkheden om te kijken naar wat er nodig is - meer vrijheid, niet meer voor 3 jaar. Een commissie van advies dichter bij de school, zonder lange wachttijden. Ouders worden vanaf het begin meegenomen in het proces als experts voor</p>			individueel/ collectief

	hun eigen kind.			
Samenvatting verwachtingen	<p>Ouders zijn bang dat zij met de zorgplicht voor schoolbesturen hun keuzevrijheid verliezen. Minder inspraak voor ouders zonder rugzak: hoe zorg je ervoor dat de school je kind ziet, zonder diagnose? Het ontwikkelingsperspectief heeft een positievere insteek dan een handelingsplan. Meer mogelijkheden om te kijken wat nodig is en meer vrijheid. Ouders worden vanaf het begin meegenomen in het proces als experts voor hun eigen kind. Ze maken zich zorgen om privacy. Hoe wordt dit geborgd en wie heeft zeggenschap over beheer en inzage van de individuele plannen?</p>			
5 Hoe moet de informatievoorziening aan ouders georganiseerd worden?	<p><i>Meer en betere informatie</i> De leerkrachten moeten meer doen met de ouderkennis. En de ouders realiseren zich dat ze veel meer moeten doorvragen wat er met al die begrippen bedoeld wordt. Wat is onderwijs, welke voorzieningen en kwaliteit. Ouders verwachten meer, vaker en beter geïnformeerd te worden.</p>			collectief
	<p><i>Meer mogelijkheden voor uitwisseling</i> Ouders verwachten meer mogelijkheid tot uitwisseling van informatie en ouderervaringen.</p>			collectief
	<p><i>Onwetendheid en onzekerheid</i> Ouders hadden verwacht dat inmiddels alles omtrent passend onderwijs en over wat met hun kind gaat gebeuren bekend zou zijn, maar dat is nog niet zo. Redelijk negatieve verwachtingen. Er is veel onwetendheid en onzekerheid.</p>	<p>Er is wel informatie te vinden via internet. Tips krijg je door andere ouders te spreken maar dat is vaak erg lastig.</p>		individueel/ collectief
Samenvatting verwachtingen	<p>Ouders verwachten meer, vaker en beter geïnformeerd te worden. Meer mogelijkheden voor uitwisseling van informatie en ouderervaringen. De onwetendheid en onzekerheid van nu moeten worden weggenomen.</p>			
6 Welke verwachtingen hebben ouders van de ondersteuningsstructuur	<p><i>Afhankelijk van personen</i> Je bent afhankelijk van de kwaliteit van de ib'er. Als je een goede ib'er hebt, is het</p>	<p>Wordt het mogelijk om expertise in te kopen?</p>		collectief

voor de leerkrachten (specialistische expertise)?	genoeg.			
	<i>Behoeftte aan duidelijkheid</i> Er zullen wel deskundigen bij betrokken worden, maar nog niet duidelijk is hoe gedetailleerd en op welke manier dit ingevuld moet worden.	De ondersteuning moet op orde zijn, er moet duidelijkheid over zijn hoe de school extra hulp kan krijgen zodat een leerling kan blijven, bijvoorbeeld met een orthopedagoog in dienst van het bestuur.		collectief
Samenvatting verwachtingen	Kwaliteit moet niet van een persoon afhankelijk zijn. Er moet duidelijk zijn hoe een school extra deskundigheid 'in kan laten vliegen'.			
7 Deskundigheidsontwikkeling: Hoe denken ouders over de ontwikkeling die leerkrachten zouden moeten doormaken om voldoende om te kunnen gaan met verschillen?	<i>Meer competentie</i> Ouders verwachten dat leerkrachten competent worden. Als ouder missen ze steun. Van en bij wie kunnen ze ondersteuning voor zichzelf krijgen?			collectief
	<i>Ouders dwingen deskundigheid af</i> Ouders die in opstand komen, zodat de leerkrachten competent mogen worden.	Ouders voelen dat leerkrachten zich niet toegerust voelen.		collectief
	<i>Expertise behouden</i> Expertise die je met elkaar hebt opgebouwd behouden.			collectief
	<i>Scepsis over kennis en motivatie</i> Ouders vinden de theorie heel mooi, maar zijn sceptisch met betrekking tot de praktijk; bijvoorbeeld of de leerkrachten wel aan alle ondersteuningsbehoeften kunnen voldoen en of alle leerkrachten wel gemotiveerd genoeg zijn.	Door betere scholing van leerkrachten en betrekken van de ouders kan maatwerk best snel worden bereikt. Het is een kwestie van willen!		individueel/ collectief
	<i>Verantwoordelijkheid</i> De leerkracht mag dan professional zijn, maar dat is niet altijd zo. Dat is de verantwoordelijkheid van de directeur.	Wat er niet is, kun je niet afdwingen, hoe graag je dat ook zou willen.		collectief

Samenvatting verwachtingen	Leerkrachten moeten meer competent worden, ouders merken dat ze zich nu niet toegerust voelen. Opgebouwde expertise moet behouden blijven. Zorgen over de deskundigheid en de motivatie van de leerkrachten.			
8 Welke criteria stellen ouders aan een ondersteuningsplan-raad?	<i>Instemmingsrecht</i> Ouders hebben instemmingsrecht in het Ondersteuningsplan.	In sommige samenwerkingsverbanden nemen leerkrachten een ouder mee.		collectief
	<i>Afstand ouders-opr</i> In het kader van klachten is de afstand van ouders tot de opr te groot. Ouders hebben geen idee hoe ze de opr kunnen bereiken en hoe de opr-leden de ouders gaan bereiken.	Het is belangrijk om contact met andere ouders te leggen.		collectief
	<i>Vorm een klankbordgroep</i> Het is goed om samen te werken of een klankbordgroep op te zetten.	Stuur een vragenlijst rond naar ouders van kinderen die extra zorg nodig hebben, zo krijg je een klankbord.		collectief
Samenvatting verwachtingen	In verband met de grote afstand tussen ouders en opr zijn vormen nodig waarin ouders kennis en ervaringen kunnen uitwisselen, zoals klankbordgroepen.			
9 Hoe moet een dekkend aanbod binnen een samenwerkingsverband eruit zien?	<i>Regio-overstijgend</i> Ouders zouden graag een kind ook kunnen aanmelden in een samenwerkingsverband in een andere regio. Of een kind kunnen 'verplaatsen' naar een andere school binnen het samenwerkingsverband (in eigen of andere regio).	Als de ondersteuning niet genoeg blijkt te zijn en het kind dus niet op de juiste plek zit. Passend onderwijs over de provinciegrenzen heen: goed regelen binnen het samenwerkingsverband en tussen samenwerkingsverbanden. Passend is ook thuisnabij.		individueel
	<i>Angst voor 'ondersneeuwen'</i> Sommige ouders vinden dat hun kind ondersneeuwt omdat er een speciaal kind in de groep is dat veel ondersteuning nodig heeft.			individueel
	<i>Keuzevrijheid waarborgen</i> Ouders willen niet afhankelijk zijn van het	Keuzevrijheid van ouders waarborgen.		collectief

	<p>aanbod. Nu kun je als ouder nog bepalen wat jij in het aanbod nodig vindt. Niet aangepast onderwijs voor VO.</p>			
	<p><i>Rol ouders</i> Ouders kunnen een rol spelen door te vragen om een voorziening in de regio. Als je als individuele ouder hier tegenaan loopt, kun je andere ouders daarover informeren.</p>			collectief
Samenvatting verwachtingen	<p>Mogelijkheden voor regio-overschrijdende samenwerking tussen samenwerkingsverbanden. Zorgen om minder aandacht voor 'reguliere' leerlingen door de extra aandacht voor zorgleerlingen, dat hun competenties er onvoldoende uitkomen. Ouders willen niet afhankelijk zijn van het aanbod.</p>			
10 Hoe kan het onderwijs gebruikmaken van het zorgaanbod dat gemeenten verplicht organiseren?	<p><i>School en (gezins)zorg</i> Wat kan de school betekenen als een gezin ondersteuning nodig heeft en hoe worden ouders hierin gekend, want dit gaat over de ouders. Die gegevens kunnen toch niet zonder instemming worden verstrekt?</p>			individueel
	<p><i>Afstemming met de ouders</i> Afstemming is heel belangrijk, centra voor jeugd en gezin (cjk's) hebben een belangrijke rol. Er moet altijd afstemming met de ouders plaatsvinden. Onduidelijk is wie straks verantwoordelijk is.</p>			individueel
	<p><i>Een regisseur</i> Onderwijs en jeugdzorg moeten een verbinding met elkaar maken: een regisseur, een plan - niet alleen over onderwijs. Een verplichting om de verbinding te zoeken.</p>			individueel
Samenvatting verwachtingen	<p>Afstemming tussen onderwijs, zorg en ouders is heel belangrijk. Er moet één plan komen, met een regisseur.</p>			
11 Wat verwachten	<i>Afspraken gaan door</i>			individueel

ouders van doorlopende leerlijnen tussen de ene en de andere school?	Ik verwacht dat het gewoon doorloopt in overlegschriftje, daar inventariseer je zelf in – afspraken maken, die moeten blijven doorgaan en dat gaat ook gewoon door.				
	<i>Ouders van meet af aan betrokken</i> De ouders verwachten in ieder geval van meet af aan betrokken te worden; er is een grotere rol voor de ouders om in te schatten waar zij hun kinderen gelukkig zien worden.	Met leerrendementsformules wordt onderscheid gemaakt tussen niveau en bestemming.			collectief
	<i>Duidelijkheid</i> Ouders verwachten dat zij weten hoe de overdracht geregeld is: intern van jaar naar jaar en van vak naar vak en tussen scholen.				individueel/ collectief
Samenvatting verwachtingen	Ouders zijn van meet af aan betrokken bij overleg over hun kind. Ouders weten hoe de overdracht geregeld is, zowel intern als tussen scholen.				
	Opmerkingen: - Veel ouders zien op tegen Passend Onderwijs. - Verwachtingen vloeien voornamelijk voort uit ervaringen (vaak negatief). - Er is nog te veel onduidelijkheid over Passend Onderwijs. Dat geldt zowel voor de kaders als voor de inhoud. - Als er meer duidelijkheid is, opnieuw een bijeenkomst plannen.				